

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-04425-048
Otsuse kuupäev	20. sept 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Alar Urm, liikmed Meelis Telliskivi, Hellika Teder
Tarbija	
Kaupleja	NP autod OÜ, 14028002
Tarbija nõue	
Asja läbivaatamise aeg	14. sept 2023

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija sõlmis kauplejaga 09.06.2022 sõiduauto Dodge Journey müügilepingu (v a 2010). Auto hind 6499,00 eurot. Selle tasumiseks andis tarbija üle oma eelmise sõiduki ja 5499,00 euro osas sõlmis järelmaksulepingu 72 kuuks TF Bank AB (publ.) Eesti filiaaliga.

2023.a. veebruaris tekkis sõidukil käigukasti rike – osad käigud ei lülitunud.

05.02.2023 esitas tarbija pretensiooni. Tarbija soovis, et kaupleja parandaks või asendaks auto või maksaks 3189 eurot, mille eest Autoaed Grupp OÜ teeks remondi.

Kaupleja teatas vastuseks, et ei saa aidata, kuna pretensioonide esitamise aeg on 6 kuud ja ostust on möödas rohkem kui pool aastat.

Tarbija esitatud ekspertarvamuse nr 2093/2023 kohaselt oli rike juba müügihetkel. Eksperti hinnangul oli rike tekkinud eksploatatsioonilise kulumise tagajärjel ning arvestades kulumisastet pidid esimesed märgid ilmnema tuhandeid kilomeetreid tagasi – enne 09.06.2022.a. toimunud omanikuvahetust. Eksperti arvamusel algab käigukasti remondi maksumus 2500 eurost.

Veel leidis ekspert, et: Vaadeldev sõiduk müüdi 6500 EUR eest, Võrreldava sõidukiga sarnaseid, kuid käigukasti riketega, sõidukeid Dodge Journey pakkumishindadega vahemikus 1900 – 3500 EUR. Seega oli sõiduki Dodge Journey reg märk 302TNK müügihind 2022.a. juunis toimunud ostu-müügi tehingu sooritamise hetkel, arvestades sõiduki tehnilist seisukorda ja käigukasti kulukat remonti ca 3000 – 3500 EUR võrra kõrgem turul pakutavatest analoogsetest, käigukasti riketega sõidukitest Dodge Journey .

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja ei tunnista lepingurikkumist.

30.04.2023 vastuses märgib kaupleja muu hulgas: Vastavalt Transpordiameti avalikus andmebaasis toodud andmetele oli sõiduki käigukast 26.01.2023 vahetatud(!). Ostja väidab, et käigukasti rike on tekkinud veebruaris 2023 (seega peale käigukasti vahetamist?!). Seejuures ekspertiisi raames vaatluse tegemise ajaks oli käigukast eemaldatud ja täielikult osandatud. Kaupleja toodud väite käigukasti vahetamise kohta lükkas tarbija 31.05.2023 kirjas ümber. Tarbija sai 26.01.2023 Transpordiametilt loa käigukasti ümberehitamiseks, kuid loobus. Tõenäoliselt jäi märges süsteemi. 04.05.2023 teatas TA, et ümberehitusavaldus on tühistatud.

08.06.2023 vastuses jäi kaupleja siiski seisukohale, et käigukast on vahetatud:

/../ Kaupleja peab vajalikuks veel kord juhtida tähelepanu ja rõhutada, et vastavalt Transpordiameti avalikus andmebaasis toodud andmetele oli Mootorsõiduki käigukast 26.01.2023 vahetatud (väljavõte oli lisatud kaupleja seisukohale). Seejuures väitis ostja esmases pöördumises ja kaebuses, et käigukasti rike on tekkinud veebruaris 2023(!). Täiendavas seisukohas väidab aga tarbija, et jaanuaris otsustas ta vahetada käigukasti, kuna sidur (väidetavalt) libises ja käigukast oli ohtlik elule talve ajal. Jääb ebaselgeks, mis põhjusel ei pöördunud tarbija kaupleja poole, vaid iseseisvalt soovis korraldada vahetamist. Kaupleja arvates ei ole eluliselt usutav, et enne Transpordiametile vastavasisulise taotluse esitamist ei ole tarbija uurinud käigukasti vahetamise võimalusi. Nimelt puudub mõistlik vajadus esitada Transpordiametile käigukasti vahetamise taotlus vms., kui käigukasti ei ole võimalik Eestis vahetada nagu väidab tarbija. Asjaolu, et tarbija ei näidanud mootorsõidukit Transpordiametile ei kinnita, et ta pole käigukasti vahetanud. Kahtlust äratav ka see, et peale käigukasti vahetuse registreerimist (ca kaks nädalat), otsustas tarbija esitada kaebuse kauplejale – seejuures teadis ta väidetavast puudusest juba teatud aeg enne (täiendavas seisukohas toodu järgi juba enne Transpordiametile taotluse esitamist jms). Ekspertiisi raames vaatluse tegemise ajaks oli käigukast eemaldatud ja täielikult osandatud(!). Me ei tea, mis käigukasti kohta ekspert oma arvamuse andis (kas on tegemist käigukastiga, mis oli paigaldatud mootorsõidukile müügilepingu sõlmimise ajal või tegemist on teise suvalise Dodge Journey käigukastiga või käigukasti teatud detailid olid enne ekspertiisi tegemist vahetatud vms.). Tarbija täiendava seisukoha lisast 1 ei tulene, et automaatkäigukast oli sama, mis oli sõiduki valduse üleandmisel nagu väidab tarbija. Transpordiametis oli käigukasti vahetus registreeritud jaanuaris, mootorsõiduk toimetati Autoaeda 02.02.2023(!).

Müügilepingu sõlmimise ajal oli mootorsõiduki odomeetri näit 242 037 km. Seisuga 12.2022 oli mootorsõiduki odomeetri näit 245 023 km. Seega on sõidukiga peale lepingu sõlmimist ja sõiduki valduse üleandmist läbitud vähemalt 3 000 km. Seejuures väitis ostja kauplejale esitatud pretensioonis, et mootorsõidukiga oli seisuga 05.02.2023 läbitud maksimaalselt 1 500 km. Seega viis ostja sellise väitega kauplejat teadlikult eksitusse või alternatiivselt ajavahemikus alates 05.02.2023 kuni ostja tellitud ekspertiisi raames vaatluse tegemiseni 01.03.2023 oli sõidukiga läbitud veel 1 500 km. Juhul kui sõidukiga oli peale 05.02.2023 läbitud ligikaudu 1 500 km, ei saa tegemist olla sõiduki puudusega, mille eest kaupleja vastutaks.

Ei ole tõendatud, et sõiduki üleandmisel esines sõidukil eesmärgipärast kasutamist välistav omadus – sõiduk oli töökorras ja sobiv sõitude teostamiseks ehk sõiduk oli selle üleandmise hetkel eesmärgipäraselt kasutatav, mida kinnitab muu hulgas odomeetri näidu muutus ja kehtiv tehnoulevaatus. Ei ole tõendatud, et ekspertiisi käigus vaadeldud käigukast oli sama käigukast, mis oli sõidukil lepingu sõlmimise ja sõiduki otsese valduse üleandmise ajal – 01.2023 ehk enne käigukastiga probleemi tekkimist ja pretensiooni esitamist oli käigukast vahetatud,

Tegemist on üle 13 vana mootorsõidukiga - sellise vanusega auto puhul on harilik, et kui teha põhjalik tehniline ülevaatus, siis ilmneb sõiduki puudusi ja kulunud seadmeid ning detaile, seega saab seda niisugust kasutatud sõidukit ostes ka eeldada

Komisjoni põhjendus:

Pooled sõlmisid sõiduki müügilepingu.

Tarbija väidab, et kauplejal on kohustus hüvitada tarbijale sõiduki käigukasti remondikulud (kahju hüvitamise nõue), kaupleja väitel ei vastuta kaupleja selle puuduse eest, sest tarbija ei ole tõendanud, et puudus esines sõiduki tarbijale üleandmise ajal.

Vastavalt VÕS § 218 lg 2 tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. Sama paragrahvi lõike 2 prim alusel tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega.

Tarbija on esitanud eksperdi arvamuse, mille kohaselt oli rike tekkinud ekspluatatsioonilise kulumise tagajärjel ning arvestades kulumisastet pidid esimesed märgid ilmnema tuhandeid kilomeetreid tagasi – enne 09.06.2022.a. toimunud omanikuvahetust. Eksperdi arvamusel algab käigukasti remondi maksumus 2500 eurost.

Lisaks leidis ekspert, et "Eksperdile esitatud sõiduki Dodge Journey reg märk 302TNK käigukasti rike on tekkinud ekspluatatsioonilise kulumise tagajärjel, mis on vaadeldava sõidukiga analoogsete sõidukite puhul sagedaseks käigukastide rikete tekkimise põhjuseks".

Eksperdi arvamusest järeldub, et sarnase sõiduki puhul on sellise käigukasti rikke risk. Kui selliste sõidukite käigukastid niisuguse läbisõidu puhul remonti vajavad on tegemist sellise sõiduki tavapärase omadusega, mitte varjatud puudusega. Asjaolu, et kulumine kulgeb aegamööda ja võis olla arusaadav varem, ei muuda seda.

Kohtueelsel vaidluste lahendamisel analoogselt kohtuvaidlusele ja vastavalt TsMS § 230 lg 1 sätestatule peab pool, kes mingi väite esitab, seda tõendama.

Tarbija esitas komisjonile lepingust taganemise avalduse. Lepingust taganemise avaldus tuleb esitada lepingu vastaspoolele, mitte komisjonile ja see jõustub alates kättesaamisest. Kui lepingust taganemisel puudub alus, ei ole see kehtiv. Esitatu põhjal puudub tarbijal alus lepingust taganemiseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/

Hellika Teder

/allkirjastatud digitaalselt/

Meelis Telliskivi

/allkirjastatud digitaalselt/

